

برنامه نویسی با زبان C

تابع (بخش دوم)

مجتبی اجمی

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد زنجان

مثال : برنامه ای بنویسید که اعداد تام(perfect) بین ۱ تا ۱۰۰۰۰ را چاپ کند

ویکی پدیا
دانشنامه آزاد

عدد تام

عدد تام (به انگلیسی: Perfect Number)، عدد صحیح مثبتی است که برابر با مجموع مقسوم علیه های سره مثبت خود (همه مقسوم علیه های مثبتش غیر از خود عدد) باشد. همچنین به طور هم ارز، عدد تام، عددی است که نصف مجموع همه مقسوم علیه های مثبت خود باشد.^[۱]

نمونه ها

نخستین عدد تام ۶ است؛ زیرا $۶ = ۱ + ۲ + ۳$ یا به طور هم ارز، $۶ = (۱ + ۲ + ۳) / ۲$. بعد از آن ۲۸ و بعد از آن به ترتیب ۴۹۶ و ۸۱۲۸ قرار دارند.

Perfect Number	Sum of its Divisors
6	1 + 2 + 3
28	1 + 2 + 4 + 7 + 14
496	1 + 2 + 4 + 8 + 16 + 31 + 62 + 124 + 248
8,128	1 + 2 + 4 + 8 + 16 + 32 + 64 + 127 + 254 + 508 + 1,016 + 2,032 + 4,064

مثال : برنامه ای بنویسید که اعداد تام (perfect) بین ۱ تا ۱۰۰۰۰ را چاپ کند

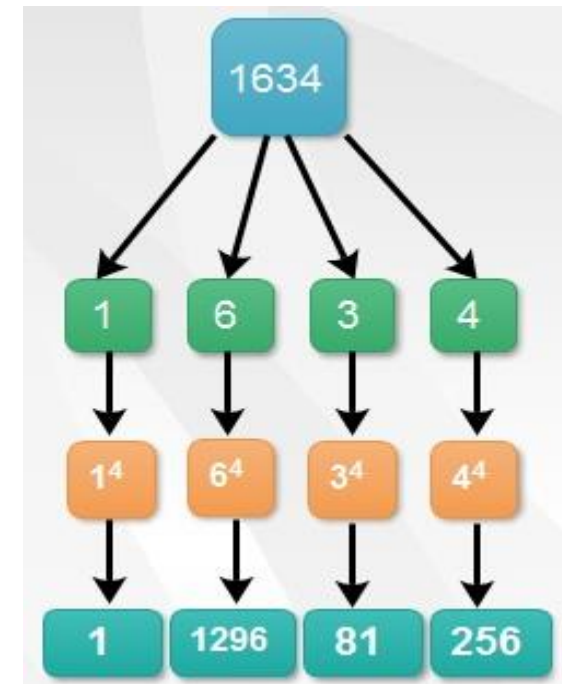
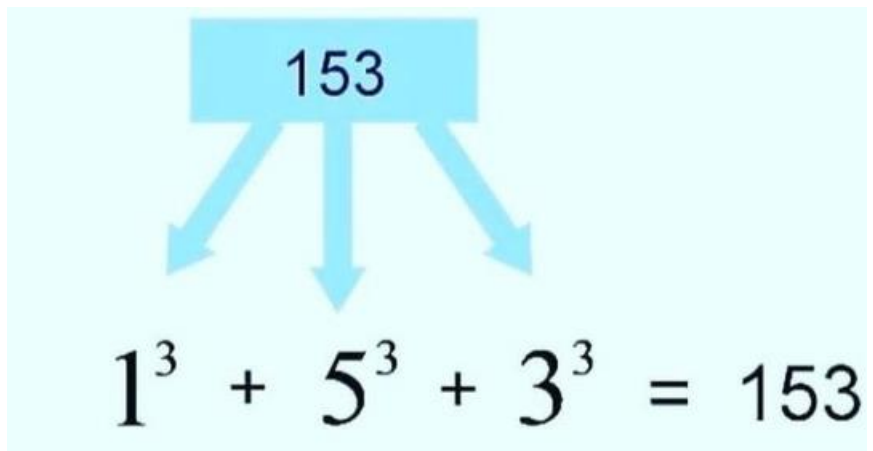
```
1 #include<iostream>
2 using namespace std;
3 int isPerfect( int n)
4 {
5     int sum = 1;
6     for ( int i=2; i<=n/2; i++){
7         if (n%i==0){
8             sum=sum+i;
9         }
10    }
11    if (sum == n )
12        return 1;
13    return 0;
14 }
```

مثال : برنامه ای بنویسید که اعداد تام (perfect) بین ۱ تا ۱۰۰۰۰ را چاپ کند

```
15 int main()  
16 {  
17     cout << "Below are all perfect numbers till 10000\n";  
18     for (int k =6; k<10000; k++)  
19         if (isPerfect(k))  
20             cout << k << " is a perfect number\n";  
21  
22     return 0;  
23 }
```

اعداد خودشیفته (Narcissistic)

A **narcissistic** number is a number that is the **sum of its own digits** each raised to the **power of the number of digits**.


```
1 #include<iostream>
2 using namespace std;
3 int power(int x, int y) {
4     int p=1;
5     for(int i=1;i<=y;i++){
6         p = p*x;
7     }
8     return p;
9 }
```

```
10 int order(int x) {
11     int c = 0;
12     while (x) {
13         c++;
14         x = x / 10;
15     }
16     return c;
17 }
```

مثال : برنامه ای بنویسید
که اعداد خود شیفته بین
۱ تا ۱۰۰۰ را چاپ کند

```

20 int isArmstrong(int x){
21
22     int n = order(x);
23     int temp = x, sum = 0;
24     while (temp) {
25         int r = temp % 10;
26         sum = sum + power(r, n);
27         temp = temp / 10;
28     }
29
30     if(sum == x){
31         return 1;
32     }
33     else {
34         return 0;
35     }
36 }

```

مثال : برنامه ای بنویسید
که اعداد خود شیفته بین
۱ تا ۱۰۰۰ را چاپ کند

مثال : برنامه ای بنویسید که اعداد خود شیفته بین ۱ تا ۱۰۰۰ را چاپ کند

```
39 int main()
40 {
41     cout << "Below are all narcissistic numbers till 1000\n";
42     for (int k =2; k<1000; k++)
43         if (isArmstrong(k))
44             cout << k << " is a narcissistic number\n";
45
46     return 0;
47 }
```


تابع با خروجی void

```
1  #include <iostream>
2  using namespace std;
3
4  void fun()
5  {
6      cout << "Hello";
7
8      return;
9  }
10
11 int main()
12 {
13     fun();
14     return 0;
15 }
```

تابع بازگشتی (recursive function)

- به تابعی بازگشتی می‌گوییم که در روند اجرا خودش را فراخوانی کند.
- برای نوشتن تابع بازگشتی برای یک مساله باید موارد زیر در نظر گرفته شود:
- باید برای مسئله حداقل یک **حالت پایه** تعریف کرده و مقدار تابع را در آن حالت بدانیم.
- روند فراخوانی‌ها باید به حالت(های) پایه ختم شود و به **دور منجر نشود**.

مثال تابع بازگشتی: تابع فاکتوریل

$$n! = n \times (n-1) \times (n-2) \times \dots \times 2 \times 1$$

FACTORIALS

$$n! = n(n-1)!$$

$$\text{fact}(n) = \begin{cases} 1 & \text{if } n = 0 \\ n \cdot \text{fact}(n - 1) & \text{if } n > 0 \end{cases}$$

مثال تابع بازگشتی: تابع فاکتوریل

```
4 int fact(int n)
5 {
6     if(n==0){
7         return 1;
8     }
9     else {
10        return n*fact(n-1);
11    }
12 }
13
14 int main()
15 {
16     int k;
17     cin>> k;
18     cout<< fact(k);
19 }
```

مثال تابع بازگشتی: تابع جمله n م سری فیبوناتچی

```
1 #include <iostream>
2 using namespace std;
3
4 int fib(int n)
5 {
6     if(n==1){
7         return 1;
8     }
9     else if(n==2) {
10         return 1;
11     }
12     else if (n>2){
13         return fib(n-1)+fib(n-2);
14     }
15 }
```

The Fibonacci Sequence

1,1,2,3,5,8,13,21,34,55,89,144,233,377...

$$1+1=2$$

$$1+2=3$$

$$2+3=5$$

$$3+5=8$$

$$5+8=13$$

$$8+13=21$$

$$13+21=34$$

$$21+34=55$$

$$34+55=89$$

$$55+89=144$$

$$89+144=233$$

$$144+233=377$$

مثال تابع بازگشتی: تابع جمله n م سری فیبوناتچی

```
17 int main()  
18 {  
19     int k;  
20     cin >> k;  
21     cout << fib(k);  
22 }
```

تمرین ۱

• برنامه ای بنویسید که x را از کاربر گرفته و **تانژانت** x را محاسبه و چاپ کند.

$$\tan x = \frac{\sin x}{\cos x}$$

بسط تیلور $\sin x$

$$\sin x \sim x - \frac{x^3}{3!} + \frac{x^5}{5!} - \frac{x^7}{7!}$$

بسط تیلور $\cos x$

$$\cos x \sim 1 - \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} - \frac{x^6}{6!}$$

تمرین ۲

• تابعی بازگشتی بنویسید که دو عدد ورودی X و Y را گرفته و به صورت بازگشتی X به توان Y محاسبه کند.

تمرین ۳

• تابعی بازگشتی بنویسید که دو عدد ورودی X و Y را گرفته و به صورت بازگشتی **بزرگترین مقسوم علیه** بین X و Y محاسبه کند.